

8.SINIF 15-19 HAZİRAN ETKİNLİKLERİ

Sevgili öğrenciler,geçmişten bugüne dek tarihimizi onurlandıracak birçok önemli kişi var oldu.Aşağıdaki bağlantıya tıklayarak bu önemli şahıslardan bazılarını seyredeyim.Videoyu seyrederken lütfen bildiğiniz Türk büyüklerini not ediniz.

<https://www.youtube.com/watch?v=eVjvhclGVE>

Ünlü Türk Büyükleri Kimlerdir?

Mustafa Kemal Atatürk:(d. 1881, Selânik – ö. 10 Kasım 1938, İstanbul), Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı olan Türk mareşal ve devlet adamı. 1919 yılında başlattığı Türk Kurtuluş Savaşı'nın önderliğini yapmış; daha sonra, modern Türkiye'yi oluşturan devrim ve reformları gerçekleştirmiştir. Mustafa Kemal Atatürk Cumhuriyet Halk Partisi'ni kurmuş ve ilk genel başkanı olmuştur. Osmanlı ve Türk Ordusu'nda subay olarak görev yapmış; 1921 tarihli Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra "Gazi" unvanını almış ve mareşalliğe yükselmiştir. 1938 yılındaki vefatına kadar arka arkaya 4 kez cumhurbaşkanı olan Atatürk, bu görevi en uzun süre yürüten cumhurbaşkanı olmuştur.

Fatih Sultan Mehmet: Çağ kapatıp çağ açan cengaver, bilim adamı, şair ve gönül ehli hükümdar... 1481 yılına kadar hükümdarlık yaptı ve bizzat 25 sefere katıldı. İstanbul'un fethi hazırlıkları sırasında "Şahi" adı verilen topların yanında, tekerlekli kuleler ve aşırma güllerin üretilmesi çalışmalarını bizzat katılarak

yürüttü. Zeytinyağı döktürerek insanlık tarihinde “yağla makine soğutmasını”, havan topunun balistik hesap ve planını yaparak dik mermi yollu ilk silahı keşfeden de odur. Fetih sırasında, Haliç civarına çekilen zincirlerin aşılmasının herkes tarafından imkânsız görüldüğü bir zamanda o, Tophane önündeki kıyıda başlayıp Kasımpaşa'ya kadar ulaşan bir güzergâh üzerine kızaklar yerleştirilmesini sağlayarak, bir gecede yaklaşık 70 gemiyi karadan yürüterek haliç sularına indirdi. Fatih, klasik manada Osmanlı Devleti'nin idari kurucusu sayılabilir. Bu anlamda Fatih, Kanunnamesi ile Atam-Dedem Kanunu dediği gelenekleri yazılı hale getirmiş ve buna Kanunname-i Ali Osman denmiştir. Bilime ve sanata önem veren hükümdar, devrin ünlü bilgini Ali Kuşçu'yu İstanbul'a getirterek çalışmalarına destek vermiştir. Ayrıca ünlü ressam Bellini'yi de İstanbul'a davet ederek meşhur Fatih portresini çizdirmiştir.

MİMAR SİNAN 1490-1588
55x65 Tuval / Yağlı Boya

MimarSinan: XVI. Yüzyılda yetişen ve dünyanın hayranlığını kazanmış üstün yetenekli mimar... Osmanlı Devleti'ne 48 yıl mimarbaşı olarak hizmet etti. 81 cami, 10 mescit, 55 medrese, 26 türbe, 17 imaret, 6 bent ve su kemeri, 9 köprü, 17 kervansaray, 33 saray, 6 mahzen ve 37 hamam inşa etti. Koca Sinan, “kalfalık devremin eseri” dediği Süleymaniye Camii ile gök kubbe altındaki kubbelerin en muhteşemini kurup Ayasofya'yı gölgede bırakan kişi oldu. “Şehzâde Camii çıraklığımın, Süleymaniye kalfalığımın, Edirne'deki Selimiye de ustalık devremin eseridir” diyen Mimar Sinan'ın, Yavuz Sultan Selim'in Tebriz seferi sırasında Van Gölü'nü geçmek için inşa ettiği geniş tekne, bu göldeki ilk tekne olma özelliğini taşıdı. Doksanlarına geldiğinde, himayesine almış olduğu Şair Mustafa Sâi'ye, Tezkiretü'l-Bünyân adı altında hayat hikayesini yazdırdı. 9 Nisan 1588 tarihinde İstanbul'da vefat eden Sinan, Süleymaniye Camii'nin avlusundaki mütevazı türbede gömülüdür.

Kanuni Sultan Süleyman :Dünyanın “Muhteşem Süleyman” adıyla andığı ünlü Osmanlı padişahıdır. İmparatorluğunun bir ucundan güneş doğar, öbür tarafından batardı. Osmanlı bir “güneş ülkesi” idi. İmparatorluğun içinde yaşayan Müslüman, Hıristiyan ve diğer topluluklar tam bir hürriyet ve saadet içinde idiler. Süleyman, babası Yavuz gibi güçlü bir hükümdar ve kuvvetli bir şairdi. “Muhibbî” mahlasıyla şiirler yazıyordu. Bütün şiirleri bir Dîvan halinde toplanmıştır. “Olmayâ devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi” dizeleri ona aittir. XVI. asırda Türklerin hakani, bütün Müslümanların Halifesi ve yeryüzünün en büyük hükümdarı oldu. Tarihte bu asra, “Türk Asrı” adı verilmektedir. Hürrem Sultan ile olan aşkı dillere destandır. Kendi adına yaptırdığı muhteşem Süleymaniye Camii civarından geçtiğinizde, bu devasa eserin mimarı Sinan’ın, Kanuni Sultan Süleyman ve eşi Hürrem Sultan’ın ruhlarının size el salladıklarını hissedebilir gibisiniz...

Mevlâna : Dünya kurulduğundan bu yana insanlar zaman zaman sıkıntılara, bunalımlara girmiş ve böyle umutsuz görünen durumlarda onları teselli ve irşad eden birçok gönül ehli insan ortaya çıkmıştır. Bu dev şahsiyetlerden biri de Mevlana’dır. O, her şeyden önce bir aşıktı, bir Hak aşığıydı ve Şems ile karşılaşmasından sonra Hak yolunda birbirlerini irşad etmeye başladılar. Bu irşadından edindiği bilgi meyvelerini insanlarla paylaşan Mevlana, dev eseri Mesnevi’sinde yüreğinde yanan ateşi bir nebze olsun insanlarla paylaşmayı başardı. Mesnevi dev bir eserdir, maddeten de manen de... Kişisel olarak gelişmek isteyen herkesin öncelikle okuması gereken bir eserdir. O, herkesi olduğu gibi kabul etti ve insanları ne olursa olsun Hak yoluna çağırdı. Bu özelliğinden dolayı tüm dünya onu sevdi, hatta sahiplendi. Konya’daki Mevlana Müzesi’ne giderseniz, sayılarca yabancı turistin, dünyanın en uzak yerlerinden gelip burada “Rumi, Rumi” (Mevlana Celaleddin Rumi) diye haykırdıklarını ibretle izlersiniz. O, her şeyden önce bir yürek insanıydı. Bunu şu sözleriyle daha iyi anlamak mümkün: “Aklın yoksa yandın. Ya kalbin yoksa? O zaman zaten sen yoksun ki.”

Yunus Emre: Türk milletinin yetiştirdiği en büyük tasavvuf erlerinden, Türk dili ve edebiyatı tarihinin en büyük şairlerindedir. O, insan olan herkese, hatta tüm canlılara karşı engin bir sevgi duyar. “Yaratılanı Yaratandan ötürü sevmek” onun munis ruhundan çıkan bir söyleyiştir. Yunus Emre’deki insan sevgisi, insanda Yaraticı’dan bir parça, ondan gelip bedenlenmiş bir cevher bulunduğu bilincinden kaynaklanmaktadır. Yunus duymuş, düşünmüş, inanmış ve bütün bu duyuş, düşünüş ve inanışlarını büyük bir sadelik ve kolaylıkla şiirleştirmeye muvaffak olmuştur.

Pîrî Reis :Ünlü gizemli haritanın sahibi. Uçakların, uyduların olmadığı bir dönemde dünya haritasını gerçeğe yakın bir şekilde çizmeyi başardı. 1929 yılında Topkapı Sarayı’nda bulunan 90/60 cm büyüklüğündeki bir parşömen üzerine çizilmiş Güney Batı Avrupa, Kuzey Batı Afrika, Güney, Doğu ve Orta Amerika kıyılarını gösteren bu harita, üzerindeki notlardan anlaşıldığına göre Pîrî Reis’in 1513 yılında Gelibolu’da çizip 1517’de Sultan Selim’e sunduğu, büyük çapta hazırlanmış Dünya haritasının bir parçasıydı. Küçük yaşlardan itibaren amcası Kemal Reis ile birlikte denizlere açılmış ve 1487-1493 yılları arasında çeşitli deniz savaşlarına katılmıştır. 1511 yılında amcasının ölümü üzerine denizlerden ayrılmış, Gelibolu’ya dönmüş, harita çizimiyle uğraşmaya başlamış, daha sonra da büyük Türk denizcisi Barbaros’un hizmetine girmiştir. Mısır seferinden sonra Gelibolu’ya dönmüş ve Kitab-i Bahriye isimli eserini yazmıştır.

Aşağıdaki bağlantıdaki Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ile ilgili etkinliği yapınız.

<https://learningapps.org/355752>

Hepinize iyi çalışmalar dilerim.Sağlıcakla kalın.

